

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Lekce

MATERIA MEDICA - VÝZNAMNÁ REMEDIA

Aconitum, Apis, Arnica

ACONITUM

Aconitum napellus

- **Akutní lék ► rychlá reakce**

(akutní léky jsou vesměs jedy ► vyvolávají prudké reakce)

Původ:

- Vlhké, stinné, hornaté oblasti Evropy a centrální Asie
- Okrasná rostlina
- Užívaná zevně (ne na porušenou kůži) ► tišení bolestí kloubů a léčba pohmožděnin
- **X** zřídka užívaná vnitřně ► toxická (alkaloidy akonitin, napelin, biogenní aminy dopamin a tyramin)

ACONITUM

Historie:

- Sušená šťáva užívaná jako šípový jed
- Populární alternativa k pouštění žilou k léčbě akutních zánětlivých stavů s horečkou

Profil remedia:

Fyzické symptomy často vznikají jako výsledek šoku, strachu, vystavení nepřiměřenému chladu a větru (lyžování), ale i silnému vedru.

LÉČBA: akutní infekce (nachlazení, kašel)

anxiety, strachy, depresivní stavy, matky před a po porodu

ACONITUM

Toxikologie

- Pocit píchání, ztuhnutí rtů, úzkost, závratě
- Paralýza DS, nauzea, zvracení
- Lokální anestetikum, na kůži erytémy
- Malfunkce KVS systému (poruchy rytmu, náhlá HT)
- ↑ sekrece slin a potu (všech žláz)....**PSM účinek**
- Smrt zástavou srdce a poškozením dechu (při vědomí)

Nervový systém:

- Intenzivní **neuralgie** – nervus trigeminus
- Pocit strachu ze smrti, úzkost

ACONITUM

Kardiovaskulární systém:

- Tachykardie, arteriální hypertenze
- Krvácení mimo periodu

Febrilní stavy:

- Prudký nástup
- Červená, suchá kůže
- Intenzivní žízeň
- Agitovanost

ACONITUM

Febrilní stavy:

- APIS: nemá žízeň
- BELLADONNA: má proměnlivou žízeň
- ACONITUM: intenzivní žízeň (na studenou vodu)

Pocity:

- Nesnesitelná bolest
- Ztuhnutí nebo mravenčení (periferní mikrospasmy)

ACONITUM

Modality:

ZHORŠENÍ: pronikavým prudkým chladem
kolem pŕlnoci

ZLEPŠENÍ: pocením, při menstruaci, močením

Doprovodné příznaky:

- Suchá, zarudlá kůže
- Velká žízeň
- Horké dlaně, přecitlivělost na světlo, zvuky a pachy
- Úzkost způsobená intenzitou symptomů

ACONITUM

Etiologické vztahy:

Prudké reakční symptomy následkem:

Prudkých změn teploty (chlad)

Náhlého strachu

Hypertenzních záchvatů

Citlivý typ:

- Mladý, stenický člověk – dobrý zdravotní stav, prudce reaguje na silnou, náhlou a neočekávanou událost

ACONITUM

Akutní respirační infekce:

- Nachlazení nebo **chřipka** (↑ vzniklé symp.)
- Katar, zánět a silná bolest krku
- Suchý dráždivý kašel
- Nepokojný spánek
- Horký obličej
- Úporné bolesti hlavy
- Hypersenzitivní kůže
- **Intenzivní žízeň**

ACONITUM

Oční & ušní infekce:

- Zapálené oči s pálivou bolestí (poranění nebo konjunktivity)
- Přecitlivělost na světlo
- Infekce ucha vznikají velmi rychle a náhle (bolest, červené uši a hypersensitivita k hluku)
- Šum v uších

GIT:

- Prudké bolesti v žaludku, zvracení, letní průjmy

ACONITUM

Základní klinické indikace

- Neuralgie
- Strach, panika
- Náhlá hypertenze
- Paroxysmální tachykardie
- Ataka anginy pectoris
- Hemoragie
- Akutní pyrexie
- Úpal, úžeh

9-15 CH

9 CH

APIS MELLIFICA

- **Akutní remedium zvířecího původu ► prudká reakce**

Původ:

- Celá živá včela
- Obsahové látky: histamin, dopamin, NA, serotonin, apitoxin, neurotoxin, org. kyseliny
- edém, akutní zánětlivá reakce, pálivá bolest, exudace

APIS MELLIFICA

Příprava:

- Z celé včely- samičky (včetně žihadla, nebo jen z žihadla).
- Rozemletý hmyz je rozpuštěn v alkoholu, naředěn a dynamizován.

Historie:

- 9,000 let staré jeskynní malby
- **Včelí vosk** je hojně užíván do mastí
- **Propolis** užíván v medicíně
- **Mateří kašička** je nutriční potravina

APIS MELLIFICA

Profil remedia:

LIDÉ APIS

- Jejich chování odráží chování včely (puntičkářští, netrpěliví, nedůtkliví).
- Tráví hodiny čištěním a uklízením čehokoliv, někdy jsou nemotorní.
- Jsou přecitlivělí, smutní, slabí, když jsou sami.
- Typ osoby “včelí královna”, která všechny organizuje.
- Teritoriální, vysoce žárliví a podezřívaví k nově příchozím.

APIS MELLIFICA

Obecné účinky:

Velmi **prudký** projev symptomů s **produkcí edému** a zánětlivé reakce (pravá strana ► levá strana).

Lze použít i na svědivé záněty pokožky a jako první pomoc pro spáleniny a kousnutí hmyzem.

způsobuje: OTOK, EDÉM, PÁLIVOU a BODAVOU bolest

- **Kůže a sliznice** – růžový edém, pálivá bodavá bolest
- **Serózní blány** – rychlá exudativní reakce
- **Urogenitální systém** – ledviny, vaječníky
- **Febrilní stavy** – absence žízně

APIS MELLIFICA

Charakteristické znaky:

- Píchavá, pálivá bolest, nafouknutí, exudace

Apis, stejně jako včelí bodnutí, má velmi rychlou dynamiku účinku ► lék rychlého účinku ► rychle se vstřebává ► podávat častěji.

Modality:

- Velká exudace
- Zlepšení chladem
- Zhoršení teplem, dotykem, mezi 15-17. hod
- Absence žízně u febrilních stavů

APIS MELLIFICA

Kopřivka, pobodání hmyzem:

- Pokožka svědí a je oteklá
- Místo je velmi citlivé na dotek
- Bodavá, pichlavá bolest
- Kopřivka po prochlazení nebo horečce
- Sklon k hnisání a flegmónám

Artritida:

- Polyartritida, revmatismus

APIS MELLIFICA

Základní klinické indikace:

- Všechny edémy
  - alergické, non-alergické, zánětlivé
- Indikace na mukózních membránách
  - konjunktivitida, tonsillitida, vaginitida.....
- Febrilní stavy (30% horeček u dětí)
- Serózní membrány
  - synoviální membrána, meningitidy, perikarditidy, pleuritidy
- Urogenitální systém – ledviny, ovariální cysty

APIS MELLIFICA

Dávkování:

- prudké, ale velmi krátké působení ► dát hned, jakmile to bude možné

Apis 9 CH nebo 15 CH 5 granulí

- Každých 10 min. ► popáleniny, akutní edém
- Každou hodinu ► tonsilitida
- 2 x denně ► ovaritida

! Malá ředění mohou obsahovat nějaké molekuly drogy ► 9 CH opatrnost u pacientů s alergií na včelí produkty !

ARNICA

Arnica montana

Původ:

- Lesy centrální Evropy (Švýcarsko, Německo)
- Seskviterpenové laktony (antimikrobiální a antimykotický účinek)
- Působí rychle na akutní stav ► podávat častěji

Historie:

- Užívaná hojně v tradiční medicíně ► externě proti bolesti svalů, jako antikoagulans, antiflogistikum, antirevmatikum, a proti povrchovým flebitidám

ARNICA

Febrilní stavy:

- Horká hlava, studené tělo a vyčerpání. Stolice i pot má charakteristický pach po zkažených vejicích. Může se objevit inkontinence stolice i moči.
- Opakující se horečnaté ataky – malárie.

Dávkování:

- Akutní případy: 9-15 CH (co nejdříve, často)
- Chronické: 15-30 CH (1-2x denně)

ARNICA

- Potenciálně toxická (vnitřně: zvracení, diarhea, kolaps)
- Vnitřní užití je dnes limitováno jen na homeopatické užití
  - ▶ podporovat ozdravné procesy, kontrola krvácení
  - ▶ léčba po šoku, chirurgickém zákroku, porodu....

Profil léku:

Lidé odpovídající léku Arnica velmi často popírají to, že jsou nemocní a zlehčují (ignorují) závažnost onemocnění.

Často preferují samotu a jsou náchylní k mrzutosti.

Špatná koncentrace a zapomnětlivost jsou pro Arniku typické, stejně jako noční děsy a morbidní představy.

ARNICA

- ▶ remedium **první pomoci** po nehodách, operačních výkonech, ztrátě blízkého, porodu, nebo dentálních zákrocích.
- ▶ užívané k léčbě bolestí kloubů, horečky, kožní problémy.

Šok, zranění & postoperativní péče

- Akutní a chronické následky šoku, poranění, nebo po operačním stavu.
- Modřiny, cizí tělesa v oku, otřes mozku a krvácení z nosu.

ARNICA

Pocity:

- Pohmoždění, schvácení
- Dojem příliš tvrdého lůžka

Modality:

- Zlepšení odpočinkem, vleže s nízko uloženou hlavou
- Zhoršení dotykem, otřesy, vlhkým chladem

Etiologické vztahy:

- Všechny projevy svalové únavy

ARNICA

Poporodní bolesti

- Pohmožděniny, bodavé bolesti ve vagině

Bolesti zubů a dásní

- Bolestivé zuby a dásně po dentálním zákroku

Kožní problémy

- Tvrdá, suchá, zduřelá pokožka z důvodu pokousání hmyzem, proleženiny, malé bolestivé a červené vředy.
- Kapilární nebo žilní postižení (fragilita cév, varixy).

Použitá literatura:

HOMEOPATIE, Vztahy mezi léky

François Chefdeville, Maryline Busser, Jean-Marc Cousin, Philippe Desobeau, Joseph Lambert, Jean Merckel, Josette Nouguez
2007, 379 stran, ISBN 2-915668-24-8

Poznáváme homeopatii

K. Formánová, M.Kabelková, I.Ludvíková
Grada publishing a.s.

Homeopatie pro nastávající maminky

MUDr. Ilona Ludvíková
Homeopatická lékařská asociace